

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:

Negyedévre 20 fillér.

Megjelenik minden hónap 15-én.

Felépítős szerkesztő:

STEFÁN BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca 2.

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett
közlünk.

A falu pennája

A nyugalomba vonuló *Finta Albert* főjegyző örökét február utolsó napjaiban tölti be Endrőd község képviselőtestülete.

Nem mehetünk el szó nélkül e fontos esemény mellett, mert ez alkalommal nem csak egy jobb állás betöltéséről, vagy egy egyénnek, illetve családnak megélhetése biztosításáról van szó, hanem olyan fontos ügyben dönt ezuttal a képviselőtestület, amelytől a község jövője, fejlődése vagy hanyatlása, népének boldogulása vagy tengődése függ.

A község összes ügyeinek főintézője, irányítója a vezető jegyző. Közigazgatási, közgazdasági, adózási, gyámügyi, közegészségügyi és jó részben kulturális kérdések és feladatok is tőle várják a helyes megoldást és megfelelő irányítást.

A mai idők főjegyzőjének iskolai végzettségén kívül annyi gyakorlati szaktudással, tárgyilagos ítélőképességgel, pártatlan igazságszeretettel, a józan fejlődés és haladás iránti különleges tehetséggel s kiváltképpen egészséges szociális érzéssel kell rendelkeznie, hogy csak a legrikább egyénekben található fel ily általános és kiváló tulajdonságok.

Amelyik község ilyen főjegyzőt talál, az fejlődik, halad, népe boldogul. — A község vagyonának, az itt felhasználható adórészeinek, vármegyei és állami segélyek biztosításának okos és céltudatos hasznosításával lehet megoldani mindama kérdéseket és jogos kívánságokat, amelyek egyrészt a modern haladási szolgálják és másrészt igen jelentős gazdasági és kulturális előnyt jelenthetnek a lakosságra nézve is.

A főjegyzői állás betöltésénél nem lehet tehát irányadó egyedül az, hogy valaki helybéli-e vagy sem! Egyenlő szakképzettség, hasonlóan értékes gyakorlati tudás és rátermettség mellett előnyt jelenthet a helyi származás. — Hogy valaki példásan betölthesse a főjegyzői állást, évtizedek gyakorlatára, a jegyzői hivatal minden ágában való jártasságra, céltudatos kez-

deményező képességre és emellett a község minden rangú lakosa iránt tárgyilagos magatartásra van szüksége. Ehhez azonban minden személyeskedést kizáró, tisztán a község hasznát és érdekét szolgáló, közhasznú működést előzetel kell, amely nélkül senki e rendkívül fontos állást hivatásának megfelelően betölteni nem tudhatja!

Dr. Pálka Pál járásunk főszolgabírája éppen ezt az egyetemes érdeket és község javát tekintette, amikor a szabadságra menő főjegyző helyettesítésére — a vármegye Állspánjának hozzájárulásával — a megye egyik legértékesebb jegyzőjét **Harsányi László** volt okányi főjegyzőt, legutóbb pedig Fűzesgyarmat főjegyzőhelyettesét állította be.

Meggyőződést szerzhetett mindenki az elmúlt öt hónap alatt, hogy a róla nyert információk száz percentig megfeleltek a valóságnak. Negyedszázad óta dolgozott a közigazgatás minden ügykörében, tehát fokéletesen ismeri és tudja annak esztétikáját. Hihetetlen munkarejével és szorgalmával méltán érdemelte ki a fölültes Hatóságok elismerését. Látnuk, hogy a lehetőség határára belül rendelkezésére és segítségére szel minden hozzáférhető embernek. Erélyes, kemény hivatali főnök, aki megköveteli és elvárja alárendelt tisztviselőitől is, hogy becsületesen és szorgalmasan dolgozzanak meg a felvett és biztos kenyeret nyújtó fizetésért. — Szociálisérzéke és a munkásság iránti megértő magatartása szinte példátlan. A legnehezebb időkben, két esztendői aszály okozta inséges időkben jött hozzánk. Bár csekély anyagi erők felett rendelkezik, mégis lehetővé tette azt, hogy a legjobban rászorultak némi munkához és kenyérhez jussanak. Erős propagandát fejt ki azon célból, hogy a munkásság egy része foglalkozást találjon a mezőgazdaságban, de ugyanakkor egymásután küldi el felterjesztéseit, hogy a

mielőbb megindítandó közmunkálatokban elhelyezést nyerjenek a falu munkásai is. Megszervezte a munkaképtelen, beteg és elaggott családok segélyezését. 270 család nyer havonként némi segélyt. — Mintaszerűen alakította meg a „Zöldkereszt” ebédletelési akciót. Immár három hónap óta 200 iskolásgyermek kap reggeli és ebédet.

Biztosak lehetünk, hogy jobb termés mellett, kedvezőbb viszonyok beállásával az endrői szegényügyet példászerűen fogja megszervezni.

Azt mondják, hogy „üres kamrának boldog a gazdaszszonya”. — Harsányi László főjegyzőhelyettes megcáfolta e közmondást. — Más években a vármegye is, a község is jelentős munkasegélyt juttatott a munkásságnak. Akkor a helyzet is könnyebb volt, mert az aratási és a cséplési keresmény elég volt februárig, s a tengeri termés is adott egy-két hízócskát a munkáscsaládok nagy részének. Az elmúlt évben már októberben jelentkezett a „nincstelenség”. És ha mégis úgy-ahogy átsegült — bár nélkülözések között is — 1100 munkáscsaládot a tél nyomorán, megérdemli, hogy minden ember becsüléssel és hálával nézzen rá.

Harsányi László nem ismeri a községünket, sem állapotát, sem szükségleteit. Nem kereste és nem is kérte az endrői főjegyzői állást! Mint jó katona engedelmességet parancsnokainak, vállalta a posztot és derekasan meg is állta helyét.

Most már ismeri a viszonyokat. Látni tudja, érzi, hol fáj és hol kell segíteni a falu népén.

Endrőd község képviselőtestületének nem lesz nehéz választania akkor, amikor felelősségteljes döntésével községének, a falu népének évtizedes sorsáról dönt.

Biztos reményünk van arra, hogy **Harsányi László megválasztásával a képviselőtestület alapilléreit rakja le Endrőd község erőtlen fejlődésének, tengernyi gonddal és nyomorúsággal küzdő lakossága békés, nyugodtabb, boldogabb jövőjének.**

Főispánunk — az endrői munkásokért

Uj év óta mindinkább súlyosabb és általánosabb az „inség — vendég” sok száz endrői munkáscsalád szomorú otthonában. A nyári gyér aratórész, az őszi csekély kereset már elfogyott, s valóságosan éhezne több ezer lélek, ha a vármegye főispánja: *vitész Ricsóy-Uhlarik Béla* nem juttatna időnkint — jelentős munkáltatási segélyt a község főjegyzőjének: *Harsányi Lászlónak* előrelátó, megfontolt kéréseire. Csapatunkint felváltva dolgoznak az inséges munkások, hogy 4—6 napi munkakeresményükből valameddig biztosíthassák — ha szűkösen is — a mindennapi kenyeret. Világos dolog, hogy vármegyénk főispánja nemcsak Endrőddel, hanem a megye többi községeivel és munkásaival és hasonlóan megértő szeretettel foglalkozik és magyón is jelentékeny az az összeg, amelyet az inség csökkentésére fordított már eddig is. Azt is tudjuk, hogy az erre a célra rendelkezésére álló segélyösszeg nem nagy és nem kimeríthetetlen. Éppen azért különösen hálásak lehetünk iránta, hogy sokféle való lekötöttsége mellett is, amikor sem magángazdaságok, sem társulatok, vagy közületek, vállalatok vagy egyének munkát vagy jelentős segélyt nem juttatnak a munkásságnak — a Főispán szociális érzésének és fajszeretének sugallatára — segítségünkre siet és egyedüli mentség a nyomor kétségbeesítő heteiben. Mint értesülünk, *vitész Ricsóy-Uhlarik Béla főispán november óta az endrői közmunkálatok végzésének biztosításához és így a kereseti lehetőség elősegítéséhez 12.450 pengőt juttatott.* Az elmúlt hónapokban végzett közmunkák legnagyobb részét ebből a pénzből végeztette Harsányi László főjegyző előterjesztései alapján az előjáróság. Mély tisztelettel kérjük Öméltóságát, hogy a tavaszi mezőgazdasági és közmunkák megindításáig legyen továbbra is jóakaró atyja és segítője — a saját hibájukon kívül inséges endrői munkáscsaládoknak.

Főispánunk újabb tanujelét adta megértő jóindulatának, s Endrőd község 20 holdon aluli, inségbejutott kisbirtokosainak 50 q. buza és 25 q. árpa kölcsönt folyósított az új termésig.

Katolikus Akció

EMLÉKEZZÉL EMBER...!

Még néhány nap és vége a farsang mulatozásainak, kispongásainak. Az anyaszentegyház a három utolsó napon engesztelő szentségimádást tartal jószándéku híveivel a festiség sok-sok bűnétől kihívott isteni igazság szigorú büntetésének enyhítésére, majd hamvazószerdán hamul hint homlokunkra, hogy eredetünkre és halálunkra figyelmezteljen megterésre, magábaszállásra és bűnbánatra indítsa a megtévedt emberi lelkeket.

Az élet nem rózsáskert, nem örökös farsangi heje-huja, hanem komoly munka és erőifejlés helye, melynek végén bucsul mondunk földnek, pénznek, örömöknek, mindennek és jön a halál borzongató bizonyossága után — a félelmetes számadás.

Az Anyaszentegyház — mint jó édesanya — figyelmeztet, int és a jószág szigorával mutat a kikerülhetetlen végzetre, de ugyanakkor a farsangi szentségimádással kapcsolatban az Oltáriszentségben: Krisztust, az élet kenyereit, a halál Urát, a számadás Örök Biróját adja ajkainkra.

Ráeszmélt arra, hogy megvan a mód és lehetőség a katasztrófa elhárítására. Az élet és halál Ura nincs elzárva senkitől. Aki bensőséges hittel és löredelmes bűnbánattal közelodik Hozzá, az nem vesz el. A mulandóság hamuja jelentheti a test feloszlását és porráválását, de nem jelenti a lélek megsemmisülését.

„Aki az én testemet veszti, örökké él”, mondta Krisztus, az igazság forrása és az örök élet Királya.

Az élet bűnös feleletengerében fuldokló embernek a bűnbánat mentővél nyújtja oda az Anyaszentegyház, hogy el ne pusztuljon, hanem az Örökélet partjaira jusson.

De ezt a mentővél meg is kell fogni, abba bele is kell kapaszkodni, mert máskülönben hiába a segélynyújtás.

Krisztus szenvedése és megváltása sem segít rajtunk, ha nem megyünk Hozzá és a bűnbánat szentségében megterisztult lelkünkbe nem vesszük az Égi Mannát: Krisztus szent testét és véré.

Engedelmes, hívó lélekkel, öntudatos belátással fogadjuk tehát a nagybőjt komoly tanítását: „mentsük meg halhatatlan lelkünket!”

Mi a feladatuk a családgondozóknak?

Az endrődi egyházközségben hétköznapi folyik a nagy munka: a családgondozók (utcamegbi-zollak) intézményének megszervezése. Eddig körzei vezetők voltak, most a Katolikus Akció országos programjának megfelelően a faluban ulcák, a lanyákon lízes lanyacsoporlok szerint állítja be a helyi szervezet a családgondozókat.

Többen huzódoznak a nemes és értékes munka vállalásától. Valószínűleg nem ismerik a célját és rendeltetését e fontos intézménynek.

Igaz, a családgondozók fizetést vagy díszleltelidit nem kapnak. Erre pénzé nincs az egyházközségnek, de e lélekmentést célzó munkát megfizetni nem is lehet. A családgondozók ingyen fogják kapni az egyházközség hivatalos értesítőjét: a *Kármás Köröst*. Ebből hónapról-hónapra olvashatják a legközelebbi munkatendőket és egyöntetűen végezhetik a világi apostolkodás értékes munkáját.

A családgondozó (utcamegbi-zoll) lelki-összekötő a hívek és az egyházközség vezetője: a lelkipásztor között. Megjelenik a havi gyűlésen, ahol pontosan megkapja utasítását, mit és hogyan dolgozzon csoportja lelki érdekében. *Képviseli csoportjában a lelkipásztort, de a lelkipásztor és az egyházközség vezetője előtt képviseli a híveket, illetve csoportját.* Előterjeszt a hívek panaszát, kéréseit, — ismerleli azoknak családi, erkölcsi és anyagi helyzetét, feltárja a segélyre szorulókat súlyos viszonyait, de — ugyanakkor felvilágosító szavaival és jó példájával csoportját tanítja, inti, helyes irányban vezeti és a rossztól visszatartani iparkodik. Értesíti őket az egyházközség fontosabb eseményeiről, a vallásgyakorlatok és rendkívüli istentiszteletek időrendjéről, rajta lesz, hogy csoportja pontosan teljesítse katolikus köteleességeit, s ha botrány vagy békéltenség volna közöttük, igénybe veszi a lelkipásztor közbenlépését és intézkedését.

Vigyáz és örökdi, hogy csoportja vallás és erkölcsellenes, vagy nemzetellenes sajtót ne olvasson, s a *katolikus sajtótermékek lehetőleg mindenüvé eljussanak.*

Öntudatos, hivatása magasztán álló családgondozó áldás lehet arra a körzetre, amelyet gondoz és képvisel. Csoportjának

A kondorosfanyai leányegyházban január 26-án alakította meg Katolikus Akció küiön szakosztályait *Csernus Mihály* apátiplebános. Ugyanakkor kijelölték a lanyai körzei-vezetőket is. Közel 80 lelkes, munkára kész férfi és asszony vállalta a világi apostolkodás lélekemelő munkáját. A szakosztályok munkáját, melynek programja azonos az anyaszentegyházéval, *Timár Gyula helyi lelkész* irányítja serény buzgalommal.

A nagyváradi káptalan újirázi gazdaságában 150 endrődi munkás nyer az idei gazdasági időszakban elhelyezést. Örömmel értesülünk, hogy *dr. Czepik Gyula* prelátuskanonok a komádi lelkész kéri arra, hogy vasárnaponként szentmisét és predikációt tartson az uradalom katolikus cselédsége és munkásai részére.

Az endrődi sajtószakosztály kezelésében felmerült az a terv, hogy Endrődön is mielőbb sajtónapot kell tartani. Igaz, hogy a két éves nagy asszily miatt felére csökkent az újság előfizetők táhora, de sajnálatos, hogy a lerendelők nem a vallástalan és egyházellenes lapokat mondták le, hanem jórészt a katolikus újságokat.

Régi igazság, hogy a katolikus ember szó nélkül türi el, akár Kruszusát, akár egyházát gyalázzák. Pedig a zsidóktól és protestánsoktól — becsületekre válik! — ezt nem hallják soha! Aunyi öntudatot mégis elvárhatnánk tőlük, hogy legalább pénzüikkel ne gazdagsítsák azokat a lap- és nyomdatulajdonosokat, akik lebecsmérlték, kigunyolják legszentebb érzelmeiket és ideálijukat. Még jobbérésű, sőt egyháztanácsai tagok is vesznek és olvasnak katolikus ellenes lapokat! Legalább szívlelnék meg a Magyar Püspöki Kar közös pásztorlevelének rendelkezését, mely kimondja, hogy *„nem lehet az egyházközségi képviselőtestület tagja az, aki vallásgyakorlatában hanyag, vagy katolikus ellenes, esetleg szintelen lapot, folyóiratot járát.”*

Valóban kívánatos volna, hogy a magyar katolikus sajtó megteremtője: *Páter Bangha Béla jézustársasági atya* egyszer már Endrődön is kioktálna lelkismeretbeli köteleességekre az endrődi magyarokat is!

Tagjai tudják, hogy nincsenek elhagyatva, a családgondozón keresztül a lelkipásztor és az egyházközség tudja, ismeri helyzetüket, s a lehetőség halárán belül segítenek is rajtuk.

Lelkiismeretes, vallásos emberek vállalják tehát örömmel a megbízást!

ISTENTISZTELETI IDŐREND.

Minden szombaton délután 3 órakor a lilánia elői *énekantítás* a felnőttek részére.

Február 23-án az Öregkerthi és jó idő esetén a cseiti iskolában mutatunk be szentmisét. — *Március 8-án* az Öregkerthi kápolnaiskolában, *március 15-én* avarjusi és tanítóföldi iskolában lesz szentmise.

A *Mária-társulat és Jézus-Szive társulat* február 25-én d. u. fél 4 órakor tartja évi közgyűlését a polgári iskolában. A társulat tagjai és csoportvezetői jelenjenek meg.

Február 23-án d. u. fél 4 órakor az Oltáregyesület, *február 29-én* d. u. 5 órakor a Férfiliga, *március 5-én* d. u. 5 órakor a Leányklub és Leányegylet tartja havi-ajtalosságát.

A nagybőjtben minden szerdán d. u. 5 órakor a Népláz mozitermében *vetíteltképes előadást* tartunk a felnőtt hívek részére.

A nagybőjt szentgyónás ideje nagybőjt első vasárnapjával kezdődik. Elsősorban a munkás-híveket kérjük, hogy a tavaszi munkára léendő távozás előtt végezzék el legfontosabb katolikus köteleességeiket és járuljanak az Ur Jézus szent asztalához.

Kubikus lelkigyakorlat kezdődik február 25-én a budapesti Manrézában. Az endrődi egyházközség öt kubikus munkást részesít segélyben, hogy résztvevessenek a szentgyakorlaton.

A **felnőtt leányok részére** március 22-én három napos lelkigyakorlat kezdődik. A részletes programot jövő számban ismerteljük.

A **Jézus Szive Szövetség** csoportvezetői a jövő havi Ima-szándékot március 1-én délelőtt három-negyed 11 órakor vehetik át a polgári iskolában tartandó havi érlekezleten. — Aki nem tudnának eljönni, azok csoportjuk valamelyik tagját küldjék maguk helyett.

A **szegedi egyetemen** a tanulói ifjuság a tantermekben kilüzte a keresztet. A tanárikar eltávolította azt. A tiz tagu egyetemi tanács öt tagja a kereszt kilüzése, öt tagja annak levétele mellett szavazott. Értelmetlennek tartjuk az utóbbiak eljárását. Vagy hisznek Krisztus istenségében és akkor tisztelgetnek a megváltás szent fáját, vagy nem, akkor pedig sértik minden keresztény ember felfogását. A keresztény Magyarországon százszor hangoztatott keresztény kormányzat idején ilyesmit még sem ildomos elkövetni.

† KRESZNERICS FERENC

Rövid szenvedés után, váratlanul távozott el az élők sorából az a férfi, akinek halála nemcsak községünket fosztotta meg egy tetőtől-falpig katolikus gondolkodású, izzó magyar érzésű embertől, de pótolhatatlan hiányt jelent a magyar közéletben is, melynek Kresznerics Ferenc értékes, harcos munkása volt.

Akik távolról ismerték az elhunytat, kemény, rideg beszédű, nehéz modoru embernek tartották. De akik gyakrabban érintkeztek vele, vagy baráti kapcsolat fűzte őket hozzá, azok láthatták, hogy a hideg külső meleg szívet takart, a kemény koponya jószándéku gondolatok és közhasznú eszmék kifermelője volt.

Endrődre baráti meghívásra ideiglenes tartózkodásra jött Kresznerics Ferenc. Pihenni és egészségét visszaszerezni jött ide, hogy majd visszaférjen oda, ahol nagyszerű munkájával és tevékeny szorgalmával egyike volt a legkiválóbbaknak.

Debrecenből jöthozzánk, ahol husz esztendő közéleti és hivatali működésével rendkívül tekintélyes pozíciót és megbecsülést szerzett.

Öntudatos, kiforrott katolikus gondolkodása, tántoríthatatlan állásfoglalása, kitűnő szervező képessége révén megalkotója és ügyvezető igazgatója volt már 1912-ben az ország legnagyobb és legtekintélyesebb Katolikus Népszövetségi szervezetének. A „kálvinista Rómában” nyíltan katolikus mert lenni, akkor — anélkül, hogy másoknak vallásos meggyőződését bántotta volna, — amidőn a debreceni katolikus intelligencia nagy része még nem merte megvallani hitét és vallásos felfogását; s hogy később évek múlva a debreceni katolikus férfifarsadalom szervezett összetartással nagyszerű közéleti eredményeket ért el, s fokozatosan belekapcsolódott a hitéletbe is, azt főként Kresznerics Ferenc szociális apostolkodó munkájának tulajdoníthatjuk.

A háboru alatt mint tar-

talékos lóhadnagy kiváló szolgálataiért számos kitüntetésben részesült. — A forradalom idején nyílt bátorsággal szállt szembe a felforgatókkal. Állásából menesztették, fizetését elvonták. Kresznericcsel azonban nem boldogultak. A debreceni MÁV. üzletvezetőségben az egyellen tisztviselő volt, aki minden kényszer ellenére sem lépett be a szociáldemokráta, később kommunista szervezetbe. Amikor 1919-ben korlátlan jogkörrel a nyiregyházi állomás vezetésére rendelték ki, s azt kívánták tőle, hogy a vörös katonaságot szállítsa a fellázadt Beregszász ellen, fejével játszott, de megakadályozta, hogy az ott dühöngő Pogány József hadbiztos és katonái eljűdhassanak.

A román megszállás alatt egyik vezetője volt a magyar polgárőrség szervezőbizottságának, a román hatóságoknál naponként kétszer is jelentkeznie kellett, s csak úgy szabadult meg az elhurcoltatástól, hogy a Hortobágyon keresztül, s a Tiszán éjnek idején Budapestre menekült.

A magyar hadsereg bevonulásával a debreceni üzletvezetőség igazoló bizottságának volt előadója, majd a Népióléti Minisztérium rendeletére *miniszteri biztosi minőségben két évig vezette a debreceni kerületi munkásbiztosító és a kereskedelmi betegpénztárt.* Mindkét intézményt megtisztította a szabadkőműves és kommunista elemektől, nagyszerű felszerelésekkel gazdagította s anyagilag is megerősödve adta át az átszervezés folytán kinevezett új igazgatóságnak.

Közben megalakította a *Keresztény Gazdasági-pártot* s mint annak ügyvezető igazgatója vezette a híres 920-as debreceni választást, melyből a *párt három jelöltje* diadalmasan került be a parlamentbe.

1922-ben legitimista programmal jelöltséget vállalt. Kénytelen volt azonban visszalépni, mert egyetlen gyűlését sem engedélyez-

ték. Fellépésének eredménye az volt, hogy fáviritilag „B”-listára helyezték és soronkívül nyugdíjazták.

Évvel tört ketté az a rendkívül értékes és szépvelésű pálya, melyet Kresznerics Ferenc fiatal korában befutott. Hiszmég csak 38 éves volt, amikor nyugdíjazták. A világháborúban súlyos tüdő és mellhártya gyuladást kapott, melyből felgyógyult ugyan, de ettől kezdve tüdőfájdulás kínozta.

Az utolsó években egészsége javult, s úgy látszott, hogy sikerrel jár reaktíválási terve is. Váratlanul támadt rá a betegség és sokat zaklatott, sok gondtól, munkától meggyötört szíve nem bírta legyőzni a kórt.

Halála napján este 7 órakor vette magához az Ol-társiszegekben élő Krisztust, akit szolgált és hűségesen követett egész életén át, s aki megkönnyítette neki nemcsak a halál perceit, de bizton hisszük, hogy mindvégig kitarására az elszámolást is.

Az endrődi egyházközség szorgalmas titkárgondnokát gyászolja az elhunytban.

Temetését régi bizalmas barátja és közéleti munkáságban évtizedes osztályostársa: Csernus Mihály apátplebános végezte nagy segédlettel. Koporsóját az endrődi hívek ezrei kísérték utolsó útjára.

A gyászbaborult családhoz az egész országból sok részvénytillatkozat érkezett: *Dr. Lindenberger János* apostoli kormányzó, *dr. Bernolák Nándor*, *dr. Ernst Sándor*, *Huszár Károly* és *dr. Haller István* volt miniszterek, *dr. Ferenczy Tibor* országos főkapitány, *dr. Hubert Ottó* ny. közigazgatási bíró. Debrecen volt főispánja, vitéz *dr. Ricsóy-Uhlarik Béla* vármegyénk főispánja, *dr. Ötvös Lajos* képviselő, a *Kath. Népszövetség* országos igazgatója, az elhunyt jóbarátai és még igen sokan fejezték ki igaz részvétüket Kresznerics Ferenc elhunytá fölött.

Jézus legyen vigasza és boldogítója!

A vizuoutlításra!

ZÖLDKERESZT AKCIÓ

Adományok a Zöldkereszt Ebédeltetési Akció Javára

Baranyai István bankigazgató havi 2 P., Szabó Józsefné óvónő havi 2 P., Özv. Kocziha Andrásné óvónő havi 1 P., Kaposi Márton postamester havi 2 P., Makai József közs. irodatiszt havi 1 P., 0.6 fill., Kovács Etelka irodatiszt havi 92 fill., Bencze Sándor ny. igazgató-tanító havi 3 P., Csernus Mihály apátplebános 11 P., 50 fill., Alapy Andor gyógyszerész 10 P., Timár Miklós korcsmáros 1 P., 50 fill., Kiszely Imre 2 P., Pap János 2 P., Szakállas Lajos 3 P., Madarász István gyűjtése 4 P., 50 fill., Tóth János 2 P., Központi leányiskola 5 P., *Kresznerics Gy. Ferenc* egyházközségi gondnok titkár elhalálása alkalmából a polgári és elemi iskola tantestülete adománya koszuorú megváltás címén 16 P. Az egyes körök és tantestületek által rendezett vacsorák és táncmulatságok tisztajövedelméből az Akció céljára befolyt 115 P. 0.6 fillér.

Természetbeni adományt a következők juttattak az Akció javára:

Szabó Péter 1 kilógramm bab és 5 kg. liszt, Uhrin Vendel 2 kg. szalonna, 15 kg. borsó, 26 kg. buza, Vaszkó Mátyás 10 kg. buza, Özv. Gácsi Jánosné 1 kg. bab, 2 kg. liszt, 1 kg. szalonna, Décsi paskumi iskola tanítójának gyűjtése 30 kg. buza, 5 kg. tengeri, — Kurilla Pál 2 kg. liszt és 1 pár cipő, Gyuricza József 1 kg. borsó, 15 kg. buza, és 1 kg. mák, Gubucz Máté 25 kg. liszt, 50 kg. burgonya, — Ugari Iskola tanítójának gyűjtése 1 kg. bab, 1 kg. zsír, 27 kg. liszt, 2 kg. hagyma, 7 kg. szalonna, 2 kg. borsó 83 kg. buza, Özv. K. Timár Józsefné 10. kg. liszt, Községi Iskola tanítójának gyűjtése fél kg. zsír, 80 kg. liszt, 4 kg. burgonya és 130 kg. buza, Varju Fülöp 5 kg. bab, 5 kg. borsó, 100 kg. buza. — Öregszőlői gyűjtés 2.30 kg. bab, 23 és fél kg. liszt, 1 kg. tarhonya, 1 kg. szalonna, 30 dkg. kolbász, 2.30 kg. borsó. — Kovács Lajos 20 kg. buza, Körözsön-tuli Népház gyűjtése 34 kg. liszt, 4 és fél kg. szalonna, 9 és fél kg. borsó, 40 kg. buza, 2 pár csizma, Polyákhalmi iskola tanítójának gyűjtése 69 kg. liszt, 13 kg. burgonya, 2 kg. szalonna, 1 kg. borsó, 56 kg. buza. — Pusztacsejti Olvasókör gyűjtése, 5 kg. bab, 25 kg. liszt, 3 kg. hagyma, fél kg. szalonna, fél kg. kolbász, 10 kg. borsó 243 kg. buza, 2 drb. kabát, 4 pár eszima, Timár István 1. kg. liszt, Kovács Ferenc 30 kg. káposzta, Varga Mátyás 20 kg. buza... Timár Istvánné 4 kg. borsó, özv. Uhrin Sándorné 56 kg. buza, Kovács Illés 1 kg. liszt, 2 kg. szalonna, 30 kg. buza, Gubucz János 25 kg. buza, Varju György 5 kg. liszt, Baranyi Antal 9 kg. borsó, Fekécs Mátyás 11 kg. burgonya, Timár Imre bíró 65 kg. liszt, Uhrin Gáspár 5 kg. szalonna, Csernus Mihály 100 kg. borsó, Uhrin Imre 50 kg. burgonya, Hunya László 1 kg. szalonna, Timár Miklós 3 kg. liszt, Ker. Fogy. Szövetkezet 3.15 papircsckó, Kiszely László 1 kg. zsír, 1 kg. szalonna, Juhász Lajos 1 pár eszima. (Folytatjuk.)

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Kormányzói elismerés. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy **CSERNUS MIHÁLY** apátlébanosnak, a Magyar Vöröskereszt Egyesület endrői fiókegyelete elnökének a fiókegyeleti felvirágoztatása érdekében tíz éven keresztül kifejtett fáradhatatlan munkásságáért **elismerését** tudtul adják.

Dr. Pálka Pál járásunk főszolgabírája szerencsésen átélt a súlyos operáción és hazaérkezett Gyomára. Hivatalát azonban egészségi állapotára tekintettel nem foglalhatja el. Állandó helyettesítésével a vármegye Alispánja **Bakos József** főszolgabírói biztosa meg.

Áthelyezés. A vármegye Főispánja báró dr. Maasburg Kornél főszolgabírói Békésről gyomai járáshoz helyezte át további szolgálataira.

Iskolafelügyelői látogatás az endrői rk. elemi iskolákban. Az elemi iskolai tanítás régi kívánsága teljesül akkor, amikor a Kullusz Miniszter ur az egyházi és kir. tanfelügyelőségén kívül az iskolák ellenőrzésével működő tanítókat biztolt meg. A gyomai járás iskoláihoz kinevezett **Lovas József** kétegyházi állami tanító, iskola felügyelő folyó hó 10 és 11-én első, február 18-án másodikban látogatta meg a bel- és külkerületi iskolákat. Az ellenőrző látogatás után a Népházban tartott tanítói gyűlésen megelégedését fejezte ki a tanítók munkája fölött.

Eljegyzés. Timár Monikát eljegyezte Csik József endrői községi tisztviselő. Gratulálunk.

Az endrői Vöröskereszt-fiókegyelet február 5-én tartotta meg táncmulatsággal egybekötött kultúréljét. — A rossz idő ellenére is különösen sikerült a község hagyományos „elitbálja”. A városi viszonylatban is nívós műsor nagy élvezetet és sok derűs percet szerzett a szép számban megjelent intelligens közönségnek. Az esti jövedelmét a helyi „Zöldkereszt” és a Vöröskereszt lüdböteleg segélyalapja javára fordította rendezőség. — Felülfizettek: Bencze József 10 P., Csernus Mihály 4 P., Bencze Sándor 3 P., Csermák Kálmán 2 P., Timár Gyula 2 P., dr. Záhonyi Aladár 1 P., Harsányi László 1 P., Dr. Timár-Sándor, Pádár Miklós, Dr. Gaál József 50-50 fill. Összesen: 24,50 P.

Farsang keddjén este 6 órai kezdettel a LEÁNYKLUB „bátyus” összejövetelt rendez a Népház moziltermében. Aki jól akar mulatni a farsang utolsó napján, legyen ott!!!

Kozma Miklós belügyminiszter felhívására a textilgyárosok 40 ezer méter szövetei adományozták Csongrád, Békés és Csanád megyék inaségei részére. A belügyminiszter a három vármegye között az inaségek számaránya szerinti osztályra kijavított adományt.

Az Országos Stefánia-Szövetség endrői fiókja február 12-én rendezte farsangi bálját a Katolikus Népház nagytermében. Az **Alapj Andor** elnökléte alatt működő bálbizottság tevékeny munkásságát fényes siker koronázta, mert igen szépszáma közönség jelent meg a jól sikerült mulatságon, melynek listja jövedelmét a gyermekágyas anyák segélyezésére fordítják.

Endrőd „póhalmi repülőosztaga” nagyszerű műkedvelő előadást rendezett február 2-án az „Állaluk” bérelt báró Huszár-féle uradalomban. **Récz Lajos** igazí ráteremtiséggel tanította be az ifjúságot két ügyesen előadott színdarabra. Az esti rendezésében még érdemük van **Vaszkó Pál** és **Vaszkó Mihály** bérlőknek, továbbá **Uhrin Péternek**, aki az egész színpadot és a kulluszakat festette. Örömmel köszönjük a földieket, hogy kulturális működésükkel jó példát adnak és megbecsülést szereznek a szomszédos Gyoma község lakosaitól is.

Tiltott műtétekért letartóztatják dr. Schreiber Lajos 50 éves mezőkövesdi orvosi és dr. Apáthy Károly ócsai orvosi. Schreiber négy eseten, Apáthy többrendbéli magzatlelővel vádolja az ügyészség. Ideje volna a lörvényt megreformálni és szándékos emberölés büntetével vádolni és elítélni azokat, akik az élet széliprói.

Gazdaérdekképviseleti gyűlés Endrődön.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara március hó 1-én Endrődön a gyomai járási mezőgazdasági bizottság gyűlésének keretében a Katolikus Népszövetségi Gazdakör nagytermében délután 2 (kettő) órai kezdettel gazdaérdekképviseleti előadó gyűlést rendez. Ezen a gyűlésen kerül átadásra **Varju J. Imre** endrői lakosnak a kisgazda számtartás vezetésére terén uttörő munkásságának elismeréseként adományozott kamarai kitüntető oklevél.

Dr. Kősztyás Lajos a debreceni Gazdasági Akadémia tanára a kisgazda számtartásról tart előadást. **Vargha László** gazdasági tanácsos, mezőgazdasági kamarai titkár pedig az időszaki mezőgazdasági kérdésekről fog beszélni.

Ezen gazdaérdekképviseleti gyűlést azzal ajánljuk a gazdatársadalom figyelmébe, hogy azon minél nagyobb számmal megjelenve, tegyenek tanúbizonyságot a gazdaközönség iránti érdeklődésükről.

Békésvármegye Vitézi Társadalmi Bizottsága Gyulán, 1936. évi február hó 22-én este 10 órai kezdettel a Göndöcs-Népkerti pavilonban rendezti vitézi Székház-elapja javára a Békésvármegye Vitézek bálját.

Alföldi Zöldmező Szövetség kiadásában: Tolvaly Z. Oéza okl. gazda által szerkesztett 240 oldalas „Zöldmező Naptár” megjelent. Ára 1 pengő. Ezen naptár a szoroson vett naptári részen kívül népies formában nyújt ismertetőt a zöldmezőgazdálkodásról és a kisbirtokost érdeklő összes mezőgazdasági vonatkozású tudnivalókról. Állandó tanácsadója és hasznos támasza a magyar kisgazdának. A magyar zöldmezőmozgalomnak ezen népszerű ismertetője az Alföldi Zöldmező Szövetségnél szerezhető be, Budapest, V. Alkotmány u. 29.

Andaházi Kasnya Béla nagy bírósági elfoglaltságát tudtuk meg a Körösvidék február 7-iki számából, ahol megírták, hogy képviselőnk ugyan erre a napra volt megidézve egy bűnügyi tárgyalásra és a budapesti polgári bíróság elé **Adler Albe** által indított házassági bonió perében.

Ugy-e, kicsoda lázas elfoglaltság?

Nehéz eset. — Julia, végre egy kitűnő fénykép-felvételt tudtam csinálni rólad.

Egy ezredmásodperces felvétel.

— És miért csak egy ezredmásodperces?

— Mert csak addig tudtam csukva tartani a szájacskádat!

Gyermek gyilkosság. A debreceni cseréttanyai tanító családját — **Varga Mária** az ügyészség letartóztatta, mert újszülött csecsemőjét 6 napos korában megfojtotta és a pincében elásta. A lelketlen teányanyát az ügyészség fogházába szállították.

Megtörtént. Az „átutazó” segédek és munkanélküliek egész hada kopogtat nap-nap után a plebánia ajtaján. Néhány nap előtt egy elég jól öltözött fiatalember kért „antikrisztus-segélyt” az Apától.

— Barátom, maga már a hajdólk ma. Ugy látszik, ez a körutazás a legkínosabb foglalkozás. Sajnálom, de annyian igénybe vesznek, hogy csak pár fillért adhatok és átnyitott 6 fillért az átutazónak.

Ez megejtette a három rézpénzt és litymálva jegyezte meg, hogy „mit csináljak én e pár fillérrrel?”

— Legjobb lesz, ha beleszi a Szant Antal-perselybe, vagy oda adja egy alamizsnát kérő szegény embernek, válaszolta a főpap.

Az átutazó szó nélkül sarkonfordult.

Az Endrői Egységes Munkás Otthon műkedvelő ifjúsága február 9-én a Népház moziltermében nagy sikerrel adta elő **Zilahy Lajos: Süt a nap** c. 3 felvonásos vígjátékát. Az előadás úgy erkölcsileg, mint anyagilag jól sikerült.

Külföldre utazó idősebb házaspár utlevélét vizsgálja a vámügyi. Közben gyánakvóan fordul az utasoz:

— Mivel tudja igazolni uraságod, hogy ez a hölgy valóban a felesége?

— Nézze Főhadnagy ur, ha be tudja bizonyítani, hogy ez a nő nem a feleségem, egész életemre hálás leszek.

EGYESÜLETI HIREK.

Az Endrői Ipartestület folyó hó 16-án tartotta nagy érdeklődéssel kísért tisztújító közgyűlést. Az Ipartestület a község életében jelentős szerepet tölt be, a tisztikar megbízatása három névre szól, a közgyűlést a régi tisztikar elváltása érdekében nagy körös munka előzte meg s így méltán kellett fel a község figyelmét. A választás azonban nem hozott meglepetést, mert csaknem teljes számban a régi kipróbált és értékes tisztikar maradt az Ipartestület élén. **Elnök:** Kovács Ferenc. **Alélnök:** Gyuricza József. **Előljáróság:** Timár Menyhért, Kurilla Vince, D. Timár Imre (uj), Katona Sándor, Koós László, Szmolai József (uj), Vári Gergely, id. Kiszely Ferenc (uj), Hanyecz Pál (uj), Csuvár Mihály, Lizi-czay György, Véha Vendel. **Póttagok:** Dinya Illés, All László Károly, Dávid Károly, Kiszely Simon. **Számvetéselők:** Kiszely Mihály, Tóth István és Kiszely Lukács.

Egységes Munkás-Otthon tisztújító közgyűlése február 2-án volt. Tiltkos szavazás után a következő tagokat választották meg. **Elnök:** Németh János, **Alélnök:** Salamon Mihály, **Gazda:** Faggyas Imre, **Pénztáros:** Lipták Lajos, **Ellenőrök:** Huszár János, Szilágyi János és Balázs István. **Számvetéselők Bizottság tagjai:** Tóth Lajos, Bukva Pál, Csik Mihály. **Jegyző:** Csókási Béla, polg. isk. tanár. **Könyvtáros:** Nagy Imre, **Választmány tagjai:** Orbók József igazgató-tanító, Hornok István, Gonda József, Tóth Károly, Gyuricza Imre, Timár Vince, Bukva Pál, Sócz Sándor, Vaszkó Imre, Szujó István, Rójk István, id. Majoros Imre.

Az Ugari rk. kör január 26-án tartotta tisztújító közgyűlést, mely alkalommal egyhangulag a következő tisztikart választották meg: **Elnök:** Timár Máté, **alélnök:** Fekés István, **penztáros:** Timár Gergely, **jegyző:** Paróczay Gergely tanító, **gazda:** Vaszkó József, **könyvtáros:** Kulik József, **ellenőr:** Pelyva Imre.

Endrői Levente Egyesület műkedvelő gárdája f. hó 23-án és 24-én este 7 órai kezdettel a Népház moziltermében színre hozza **Csupkó Lajos: Rivierai kaland** c. 3 felvonásos nagyszabású táncos operélljét.

Az ugari műkedvelő gárda Paróczay Gergely tanító vezetésével f. hó 15-én iskolánkivüli népművelés keretében az iskola színpadán nagy sikerrel mutatta be Gárdonyi: A bor c. 3 felvonásos népszínművét.

Mi ujság a külpolitikában?

A londoni király-temetést ugyan csak felhasználni iparkodtak a kisantant uralkodói és külügyminiszterei. Természetesen Csehszág diplomatái a fő-méregkeverők, akik évek óta erős propagandát folytatnak az irányban, hogy Ausztriát, s ha lehet Bulgáriát a kisantantba bevonják. — Adja a jószomszédot, aki remeg attól, hogy Németország váratlanul bevonul Bécsbe. Ausztria függetlenségének biztosítása címen kovácsolják a vasgyűrűt Magyarország köré. S nehogy Mussolini vagy Hitler segítségünkre jöhessen, Olaszország afrikai elfoglaltságára hivatkozva, az orosz szovjetet akarják becsempészni a középeurópai államszövetség fő-protectorául.

Hod/za, Titulescu és társaik nagyképtlen kijelentik, hogy az új gazdasági és államszövetségbe — ha akarnak, Olasz-Német és Magyarország is beléphet. De ugyanakkor Károly román kijelenti, hogy Magyarország revíziós álmai a múlté, arról sem a jelenben, sem a jövőben beszélni nem lehet. — Egy szóval megfordítják Széchenyi mondását: „Magyarország volt, de nem lesz.“

Érdekes Ausztria tapogatózása. — Anglia olaszellenes népszövetségi politikája miatt az olasz kijelentések megfenyégették az angol-francia szövetséges frontot, hogy ellenséges magatartásuk miatt a jövőben ők gondoskodjanak a „Brenner-hágó védelméről.“

Ez azt jelenti, hogy Olaszország a békékölés óta — igen nagy áldozattal — hatalmas hadsereget tartott a tiroli fronton azért, hogy Németország betörését Ausztriába megakadályozza.

E kijelentés nyomán Franciaország a cseh-szovjet szövetség szorosabbátétele és a francia-szovjet szövetség létrehozásával válszolt — Németország és Olaszország ellen.

Nyugaton tehát a germán orosz-lán kitörni készülő ereje, észa-kon és keleten a nagy szlávgyűrű fojtogató ölelése készül össze-roppantani a két malomkő között sorvadó Magyarországot.

Külügyi kormányzatunk elismerésreméltó higgadtsággal és óvatossággal figyeli a csapdát és készül kimenekülni a biztosnak látszó egérfogóból.

Tény az, hogy ilyen nehéz külpolitikai helyzetben még alig voltunk. Ha Ausztria szorongatott helyzetében bedől a kisantantnak és belép közéjük, akkor mindenfelől elzárva a világtól, nemcsak politikailag, de gazdaságilag is elszigetelnek és megfojtanak bennünket.

A firenzei osztrák-olasz tanácskozástól igen sok függ. Reméljük, hogy Mussolini megbátorítja

és visszatartja Ausztriát a reá, de nekünk még inkább veszélyes lépéstől.

Starheimberg herceg osztrák alkancellár londoni és párisi tárgyalásai alkalmával Ottó király visszahozatalával és trónra ültetésével gondolta biztosítani Ausztria függetlenségét. Egy Ausztria és Magyarország közötti perszonálunió 16 milliós részben ipari, részben mezőgazdasági állam szövetségét jelentené. A két ország egyesített ereje — Olasz- és Lengyelország segítségével — ellen tudna állni a német mohóságnak, de feltartóztatná a pánszláv veszedelmet is.

A kisantant diplomatái állították a reájuk rendkívül veszedelmes tervén és körúsbán tiltakoztak a két ország közvetlen államszövetsége és a király visszahozatala ellen. — Az olasz-legyel és magyar-osztrák szövetségi-blok 95 millió embert hozna össze. Olyan katonai erőt, amely áttörhetetlen korridor volna a germán-szláv áttörési kísérletek előtt. Ennek létrehozatala természetesen Csehszország körülzárását és halálát jelentené. Ezért szaladt Hod/za Párizsba és kovácsolta Benes tervei szerint a kisantant rozsdás gyűrűjét nyakunk köré.

Az elkövetkező hetek vagy hónapok sok tekintetben új változásokat hozhatnak.

Új orosz-japán háboru előtt.

A lávolkeleten egy új orosz japán háboru előjátéka játszódik le.

Japán — felhasználva a zavaros európai helyzetet — egyre merészebben terjeszkedik. Kína felé legújabbán a békés terjeszkedés taktikájához folyamodott, de Oroszország felé már fegyveres uton akar térni nyerni évi egymillió embert kitevő népszaporulatának. Az orosz befolyás alatt lévő Külső Mongolia és a japán hűbériségben álló Mandzsukus között az utóbbi időben egyre súlyosabb határincidensek fordultak elő és legutóbb már japán csapatok ütköztek meg orosz lisztek vezetése alatt álló mongol csapatokkal. Ma az a helyzet, hogy a szovjet hatalmas haderőket mozgósított Külső Mongolia határán, s ennek a hadseregnek előőrsői már megütköztek a mandzsuri japán haderők előretört osztagaival. Minden jel arra mutat, hogyha időnyerés szempontjából, a két fél alkudozik is, a háboru rövidesen kilör Japán és a szovjet között.

Az olasz-abesszin hadjárat mind nagyobb hevességgel folyik tovább. Legutóbb Enderfánál főbb napos csatában 6000 halonai és 12000 sebesültet veszítettek a feketék. Londoni megjegyzés szerint az abesszinek jól verkednek, de teljesen képtelenek ellenállni az olaszok megsemmisítő erejű hadigépeinek és repülő támadásainak. Az egymást követő nagyveszteségek megrendítették az abesszinek önbizalmát és harci kedvét. Itt volna az ideje, hogy a genfi sóhivatal ne taktikázzon, hanem okos és méltányos feltételek kidolgozásával vessen véget a hiábavaló vérontásnak.

Paraguayban katonai forradalom tört ki és a zendülők 24 órai harc után levertek a kormánycsapatokat és átvették a kormányzást. A köztársasági elnök egy ágyúoszádra menekült, míg a külügyminisztert elfogták és börtönbe vetették. Keddi jelentések szerint a kormánycsapatok csailakoztak a felkelőkhöz és így helyreállt a rend és nyugalom.

Fel akarták robbantani a román király vonatát

Károly román király vonatja ellen francia földön merényletet készítettek elő.

A calais—párisi vonalnak, amelyen a román király a francia fővárosba érkezett, egy veszedelmes pontján, ahol a sínek magas töltéssel húzódnak, nevezetesen Abbeville és Amiens között a merénylők meglazították a vaspálya alapépítményét. A csavarokat eltávolították és a gerendázat alá pokolgépet helyeztek el. A király megmenekülése ilyenformán annak a körülménynek köszönhető, hogy a királyt vonat előtt egy ugynevezett „kémlelőmozdonyt“ indítottak.

Alig haladt át ez a gépa szóban forgó ponton, hatalmas robbanás rázkódtatta meg a földet és a sínek izzé porrá törve rőpdöstek szerte. A mozdony azonban ekkor már áthaladt az aláaknázott terep fölött, s utasainak az ijedelman kívül nem történt bajuk. Azonnal leszálltak és elébe siettek a királyt hozó vonatnak, amelyet vészjelekkel megállítottak. Erre épen, hogy elég idő maradt, minthogy a gyorsvonat alig három perccel a robbanás után érkezett a helyszínére.

A pályatestet azonnal rendbehozták. A szomszédos anyagtelepről új síneket és talpvasakat hoztak, amelyek elhelyezése után a vonat késéssel bár, de folytathatta útját és baj nélkül meg is érkezett a francia fővárosba.

Az igazság kedvéért

A decemberben megindult „körtelkedés“ idején egyes helyeken olyan állítások hangzottak el, amelyeknek valótlanágát világosan bizonyítja az alábbi levél, melyet dr. Temesváry Imre képviselő intézett Csernus Mihály apátplebánoshoz.

Kedves Barátom!

Tudomásomra jutott, hogy egyesek Endrődön azt a hirt terjesztik, hogy Harsányi László h. főjegyző úrnak azért kellett eljőnnie Füzesgyarmatról, mert állítólag velem kellemetlenségei lettek volna és az elhelyezése egyenesen az én kívánságomra történt volna.

Ezen állításokkal szemben kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy Harsányi László h. főjegyző úrral nekem soha semmiféle kellemetlenségem nem volt, sőt én *Öt mindenkori rendkívül nagyon becsültem és becsülöm ma is.*

Füzesgyarmatról való elmenetelét nemhogy én kívántam volna, hanem ellenkezőleg, azt fájdalommal voltam kénytelen tudomásul venni.

Képességeire vonatkozólag kötelességem megemlíteni, hogy *néhány évvel ezelőtt a közigazgatási tisztviselők között szakkérdésekről vita folyt. Nekem a belügyminiszteriumban említették, hogy ezen kérdésekben az összes jegyzők között Harsányi László oldotta meg a kérdéseket legkiválóbban.*

Azt hiszem maga ez a körülmény legjobb megvilágítja Harsányi képességeit.

Nagyon lekötöleznél, — ha netalán Te is hallottál volna ezen híresztelésekről — ha az illetőkkel ezen levelem tartalmát lennél szives közölni.

Régi barátsággal köszönt Budapest, 1936. január 16.

Öszinte hived:

Dr. Temesváry Imre
miniszteri tanácsos,
orsz. gyűl. képviselő.

A képviselőházban

az elmúlt héten került bizottsági tárgyalásra a kisiparosok régi kívánsága: — a kisipari szakképzettség védelmét szolgáló új ipartörvény. — Még az ellenzék több tagja is elismeréssel nyilatkozott a fiatal iparügyi Miniszter munkásságának.

E héten a tüzoltó javaslatot tárgyalta a képviselőház. A tüzrendészet alapos és végleges rendezését foglalja magában a Kozma Miklós belügyminisztertől benyújtott és elfogadott új törvény.

Mielőbb sorra kerül a telepítési törvényjavaslat tárgyalása is. Az illetékes gazdakörök kívánságára vitéz dr. Vass Elek miniszteri tanácsos, a javaslat tervezője, ismételtén átdolgozta az egész törvényjavaslatot.

Munkáskérdés

Becsüljük meg a munkát

Ujév óta Csernus Mihály apát-plebános és Harsányi László főjegyzőhelyettes csaknem nap-nap után más és más helyre irnak, közbenjárnak, hogy a község munkásainak nagy része mezőgazdasági munkához jusson és elhelyezkedve ne kerüljön megint olyan nyomoruságos helyzetbe, mint az ideai télen volt.

Tudják azt illetékes tényezőktől, hogy a nehéz pénzügyi helyzet és rossz adózási viszonyok között állami és megyei közmunkák nagyobb méretekben nem lesznek, — ha tehát a munkásréteg kenyérhez akar jutni, nem várhat a tavasszal legfeljebb 1—1 vagy másfél hónapig tartó kubikmunkákra, hanem a saját és családjuk jól felfogott érdekében vállalkoznia kell mezőgazdasági munkára is.

Néhány helyről jött az ajánlat. Elégge kielégítő és biztos keresetet jelentő. Ha talán egy-két pontban némi kívánnivaló volna is, olyan jelentéktelen, alig pár pengő veszteséget jelentő különbség, hogy ezért vonakodni az aláírástól nem okos és bölcs dolog.

Ma a birtokos is súlyos és nehéz helyzetben él. A munkáltatás annyiba kerül, mint amikor még 30 pengőt kapott a buzáért. Az adózás szintén súlyos. Tehát vele szemben is belátással kell lenni.

Vizsont az utolsó években megkészeződött a munkások száma. Egyik község munkásai a másiktól veszik el a munkát és kenyeret. Nincs tehát jogosultsága és értelme annak, hogy válogassunk, huzódazzunk a felajánlott jó és türethető munkaalkalmaktól. Sem a községtől, sem a vármegyétől, vagy az államtól nem várhatja senki, hogy munka nélkül eltartsa. Azt sem követelhetjük, hogy egész éven át foglalkoztasson mindenkit. Csak akkor nem fog a munkásosztály télen koplalni és éhezni, ha megfelelő számban elhelyezkedik a magángazdaságokban is. Ne hallgassunk uszítókra és népámitókra! Ezek fellovalják, fálnak viszik a munkásságot. Hangosan jogot, magas bért, állami gondoskodást követelnek, hogy a munkásság tetszését, rokonszenvét és választások alkalmával szavazatát megnyerjék, de még egy darab kenyeret, egy napra eső napszámot saját zsebükből, vagy utánjárdsal nem szereztek neki!

A munkásság nézzen és lásson világosan. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok! Ki tudja, hogy milyen termés és milyen

kereseli lehetőség lesz az év folyamán? — Komolyan mértegeljék nehéz helyzetüket és ragadják meg a biztos megélhetést, s a télre kenyeret juttató munkaalkalmakat!

A „Zirci-apátság” előszállási uradalmában

hosszú éveken át több száz endrői munkásalád dolgozott és szerezte meg mindennapi kenyerét. Az elmúlt évben olyan súlyos panaszok merültek fel, hogy az uradalom jószágkormányzója az ideai gazdasági évre egyetlen endrői munkást vagy munkásleányt nem alkalmazott. Valamennyit a katolikus Mezőkövesdről fogadták, akiknek ugy munkateljesítményével, mint erkölcsi magaviseletével meg vannak elégedve.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítást

március 20—25 napjain tartják Budapesten. A bejelentések nagy számát tekintve, az ideai kiállítás messze fölülmulja az elmúlt évek anyagát, s nemcsak az ország minden vidékéről, de külföldről is tömegesen jönnek annak meglátogatására. A MÁV. a felutazó közönség részére 50 százalékos vasuti kedvezményt biztosít. A kedvezmények utazásra jogosító igazolvány ára 1.50 P. Az igazolvány az összeg előleges beküldése ellenében megrendelhető a kiállítás rendező bizottságától (Budapest, IX. Köztelek-u. 8.). A résztvevők március 12-ig jelentkezhetnek a Kat. Népszövetségi Kiszgazdakör elnökségénél is, ahol a jogosítvány megszerzését együttesen végzik.

Az Alföld öntözése.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara február 15-én Kecskeméten vízügyi gyűlést tartott, amelyen megvitaták, hogy mikéni volna mielőbb és minél kevesebb költséggel megoldható az Alföld csatornázása és öntözése. A gazdag tárgysorozaton a helyes vizgazdálkodás módjait tárgyalták, s azok megvalósítására a kormányhoz javaslatot terjesztenek fel. Az elmúlt két év szörnyű szárazsága valóban sürgős cselekvésre indíthatja az intéző köröket. Az aszály megbénította a mezőgazdaságot. Adócsökkentés, vetőmag-kölcsön átmeneti segély

lehet, de gazdasági megújulás csak jó termés után várható. Az Alföld szeszélyes időjárása mellett öntözés nélkül ez alig remélhető. A miniszterelnök maga is legelőtöbb közgazdasági problémának tekinti a csatornázást, kérjük, hogy gyors tempóban indíttassa meg a kérdés sürgős megoldását.

Az Alföldi Zöldmező Szövetség

legutóbb Kiskunhalason rendezett zöldmezőgazdasági tanfolyamot. A tanfolyamon 42 gazda vett részt.

Mennyi agrárarút szállítottunk Németországnak az elmúlt évben?

Külföldi kereskedelmi statisztikánk szerint az összes külföldi országok között Németország vásárolja tőlünk a legtöbb árut. Amíg németországi behozatalunk értéke 1936-ban 89.9 millió pengő volt, a kivitelé 109.1 millió pengőre emelkedett. Bevételi többletünk, tehát 19.2 millió pengő volt. — Az állattenyésztés köréből származó kiviteli cikkekért (sertés, zsír, szalonna, szarvasmarha, baromfi, vaj, nyul stb.) 70 milliót, növényi eredetű árukért 26 milliót kaptunk. — Egyedül lóhere és lucernamagért 5 millió 400 ezer pengőt fizettek a német kereskedők.

Gabona és állatárak

Gabonapiac. Az árutőzsdén a gabona ára az utolsó napokban gyengült. A 80 kg-os tiszavideki búzát 18.50—18.80-as áron jegyezték. Az áresést a kivitel pangásának tudhatjuk be. Ausztriába kisebb mennyiséget szállítottak, Olaszországba és Svájcba nem történt kivitel. — Chicagóban a buza mázsáját májusi szállításra 12 P. 20 f-ért, Liverpoolban 11 P 40 fillérért jegyzik.

A tengeriért a pesti tőzsdén 14 25—14 50 et fizetnek. Vidéken magasabb árat adnak.

Állatpiac. A hétfői sertésvásárra 9000 darab sertést hajtottak fel. Az irányzat vontatott volt. Prima szedett sertésért 84—90 fillért. 90—110 kilós jóminőségű sertésekért 80—84 fillért adtak.

A baromfi piacon — a kivitel csökkenése miatt — az árak is estek. A tojás-piacon hamarosan áremelkedést várnak a svájci szállítás megkezdésétől.

HIRDETÉSEK

Endrőd—Gyomai Takarékpénztár R. T. Endrőd

Főintézet: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal mellet. Foglalkozik a banküzlet minden ágával, szelvénybevitások, arany- és ezüstpénzek, valamint külföldi pénz nemek beváltásával a mindenkori legmagasabb árfolyamon. Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul áll rendelkezésre az igazgatóság.

Endrődön a Nagyperesdülőben 8 kis hold, Décspáskumon 1 k. hold 266 n. öl föld kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes Gyömböcsfát, Magastörzsű és bokorórsát, diszfát, diszcsérjét, Évelő virágot, Gyökéres szőlővesszőt stb. bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít Unghváry József iskolája Cegléd Budapesti iroda VI. Andrássy ut 56. Oktató nagy árjegyzék ingyen.

A Keresztény Fogyasztás- és Értékesítő Szövetkezet friss tejet bármilyen mennyiségben a legmagasabb napi áron vásárol.

„JÖVÖNK“ a magyar földmunkások népszerű heti lapja Szerkesztőség és Kiadóhivatala Budapest, József u. 61 szám.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle gabonáneműt magas piaci áron vásárol.

ÓRAK ÉKSZEREK DISZTÁRGYAK
dus választékban
finom minőségben
TAUBER
MEZŐTUR
Gimnáziummal szemben

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának

Iratkozzék be tagul

mert ezáltal csekély havi tagsági díj ellenében oly összegű temetési segélyről gondoskodik, amelyből a gyógykezelés, temetés minden kiadása fedezhető. A temetési segélyakciót a nagyváradi egyházmegyei Apostoli Kormányzó ur 1933/1933 sz. alatt jóváhagyta és ajánlja.

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. számú engedélyével.”

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **Stefán Béla.**

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.